

Väg 26, Faunapassager, Oskarström – länsgränsen

Halmstad och Hylte kommuner, Hallands län

Trafikverket skapar bättre möjligheter för faunan att passera säkert över väg 26 genom att bygga faunaåtgärder vid väg 26. Både barriäreffekten för djuren samt viltolyckorna kommer att minska vilket är positivt för djur och människor.

Bakgrund

Vägar och järnvägar, i synnerhet större trafikleder, kan utgöra kraftiga vandringshinder och barriärer för både människor och djur. På nationell nivå står viltolyckorna för cirka 50–60 % av de polisrapporterade.

Sträckan på väg 26 mellan Oskarström och länsgränsen, en sträcka på cirka 47 km, har identifierats som en regional barriär för vilt som hindrar storskaliga rörelser mellan mellersta och södra Sverige. Viltolyckor på denna sträcka sker framför allt vid de stängselöppningar som finns vid anslutande vägar.

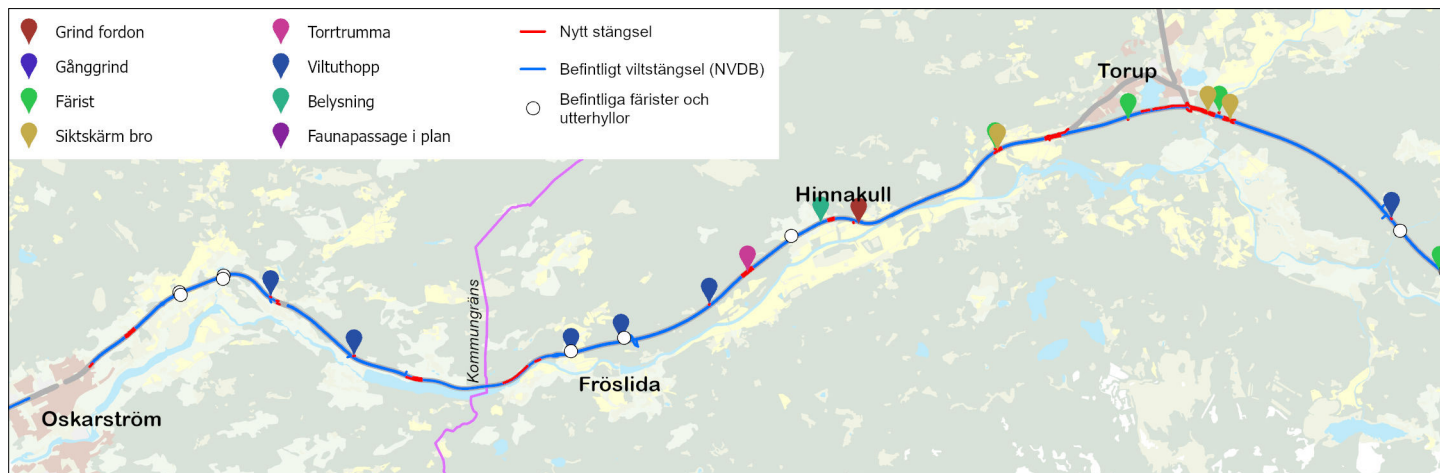
Syfte och mål

Projektet är ett miljörelaterat projekt där endast faunaåtgärder byggs vid punktvisa avsnitt längs befintlig väg 26, se figur 1-2. Projektet innebär ingen ny vägstandard. De miljörelaterade åtgärderna utförs i anslutning till väg 26 och dess närområde på begränsade avsnitt.

Syftet med projektet är att minska vägens barriäreffekt för faunan genom att skapa fler möjligheter att passera väg 26 på ett säkrare sätt. Då ökar trafiksäkerheten och det är mindre risk för viltolyckor. Målet är också att underlätta för regional och lokal planering av grönstråk i förhållande till detta projekt.

Vad ska byggas?

Faunaåtgärderna består bland annat av effektivare vilt- och faunastängsling, grindar, viltuthopp, färister och torrtrummor. Även belysning vid vissa utvalda korsningar, siktskärmar på utvalda befintliga broar/portar samt två faunapassager i plan, vid Stora Rya och Lindhult i Hylte kommun föreslås, läs mer på sid 2-3.

Figur 1. Översiktsskarta som visar faunaåtgärder längs sträckan Oskarström - Norr om Torup.

Figur 2. Översiktsskarta som visar faunaåtgärder längs sträckan Norr om Torup - länsgränsen.

Stängsel, viltuthopp, färister

Cirka 7000 meter kompletterande stängsling i form av viltstängsel och faunastängsel, se figur 3, samt fyra fordonsgrindar och en gång- och cykelgrind byggs längs väg 26.

Via viltuthopp skapas flyktvägar för de djur som trots allt kommer ut på väg 26 av misstag. Femton viltuthopp anläggs längs väg 26. Viltuthoppet är 1,5 meter högt och ansluts till viltstängsel, se figur 4.

Tolv färister byggs på enskilda vägar samt en färister på en mindre allmän väg 721 för att förhindra att djur tar sig ut på väg 26, se figur 5. Oskyddade trafikanter passerar via en självstängande grind vid sidan av färisten. Färister är dimensionerade för att klara tyngre jordbruksmaskiner och skogstransporter.

Figur 3. Faunastängsel är mer finmaskigt än viltstängsel och stänger därför även ute småvilt från vägbanan.

Figur 4. Viltuthoppet är en konstruktion som gör det möjligt för djur att ta sig ut i naturen igen efter att de har kommit in på fel sida viltstängslet. Uthoppets höjd blir 1,5 meter och är anpassat till landskapet och viltstängslet.

Figur 5. Färisten kan bestå av ett gallerssystem som framför allt klövdjur undviker att gå över. De används vid stängselöppningar där en enskild väg ansluter till en stängslad väg.

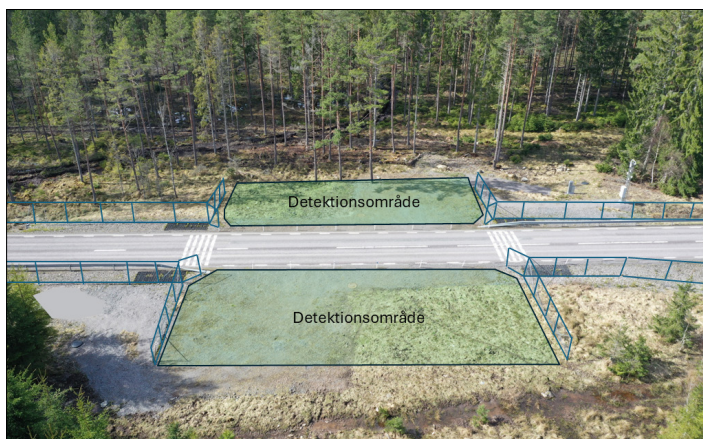
Figur 6. Exempel på siktsskärm över port.

Figur 7. En räv passerar en torrtrumma

Figur 8. Två hyllor för utter finns längs sträckan vid bro över Lillån (nr 13-314-1) samt Skärkeå (nr 13-409-1).

Figur 9. Faunapassage i plan fungerar som en öppning ca 30 m bred i stängslet där djur kan passera vägen i plan.

Siktsskärmar vid utvalda befintliga broar

Tre befintliga broar, två över Lillån och en över järnväg vid Torup, ska förses med siktsskärmar för att avskärma faunans stråk från trafikens strålkastarljus. Siktsskärmar monteras på befintliga broräcken med en höjd om 1,1 meter, se figur 6.

Belysning vid viltolycksbelastade korsningar

Vid vissa utvalda viltolycksbelastade korsningar, Hinnakull, Hyltebruk C och Allbo föreslås ny belysning. Belysningen ska underlätta för trafikanter att upptäcka djuren vid passage.

Torrtrummor

I projektet bygger vi två torrtrummor med diameter 600 mm, se figur 7. De kommer byggas söder om Hinnakull och vid Hyltebruk norra. Genom att placera och utforma trummor på rätt sätt skapar vi förutsättningar för att mindre djur ska kunna röra sig utan att hindras av vägen. Det är också viktigt att dra faunastängsel fram till dessa passager.

Figur 10. Viltvarningssystem med blinkande ljus vid Faunapassage i plan. Bilden visar en meddelandeskylt.

Faunapassager i plan

Vid Lindhult och Stora Rya skapas ett slags övergångsställe för viltet, så kallade faunapassager i plan, se figur 9-13.

Faunapassage i plan fungerar som en cirka 30 m bred öppning i viltstängslet, där djur kan passera över vägen i plan. Vid passagens sidoområden finns ett viltvarningssystem med detekteringskameror som registrerar när djuren närmar sig vägen och de är kopplade till en blinkande meddelandeskylt vid väg 26. Trafikanter varnas att djur är på väg att passera vägen samt att de ska sänka hastigheten till 60 km/h. Då kan trafikanter anpassa sitt körbeteende och undvika kollisioner.

Inom faunapassagerna skapas detektionsytor som röjs från vegetation för att djuren skall synas bättre när de närmar sig och befinner sig i faunapassagen. Vegetationen hålls låg för att inte störa detektionsutrustningen. För att detektera djuren används värmekameror, dessa ger också en möjlighet att följa upp faunapassagens nyttjande.

Figur 11. Bild från värmekamera/ detekteringskamera som visar en värmeavbildning av djuret och inte ett tydligt foto. Detta används för detektering vid faunapassage i plan av Trafikerket

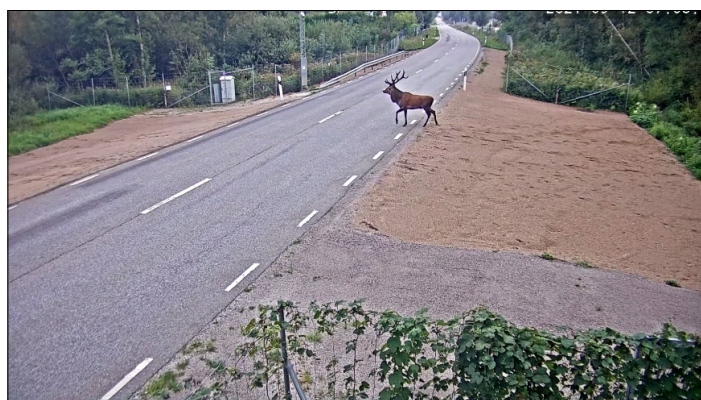
I Faunapassage i plan vid väg 108 norr om Svedala passerade på ett år totalt 722 klövdjur. Av dessa passerade totalt 608 djur över vägen, resterande djur vände om. Tre viltolyckor skedde i själva faunapassagen (cirka 0,5 % av de djur som passerade), alla tre olyckor var med vildsvin.

Vid studier av viltolycksstatistik minskade viltolyckorna med cirka 66 % på hela sträckan.

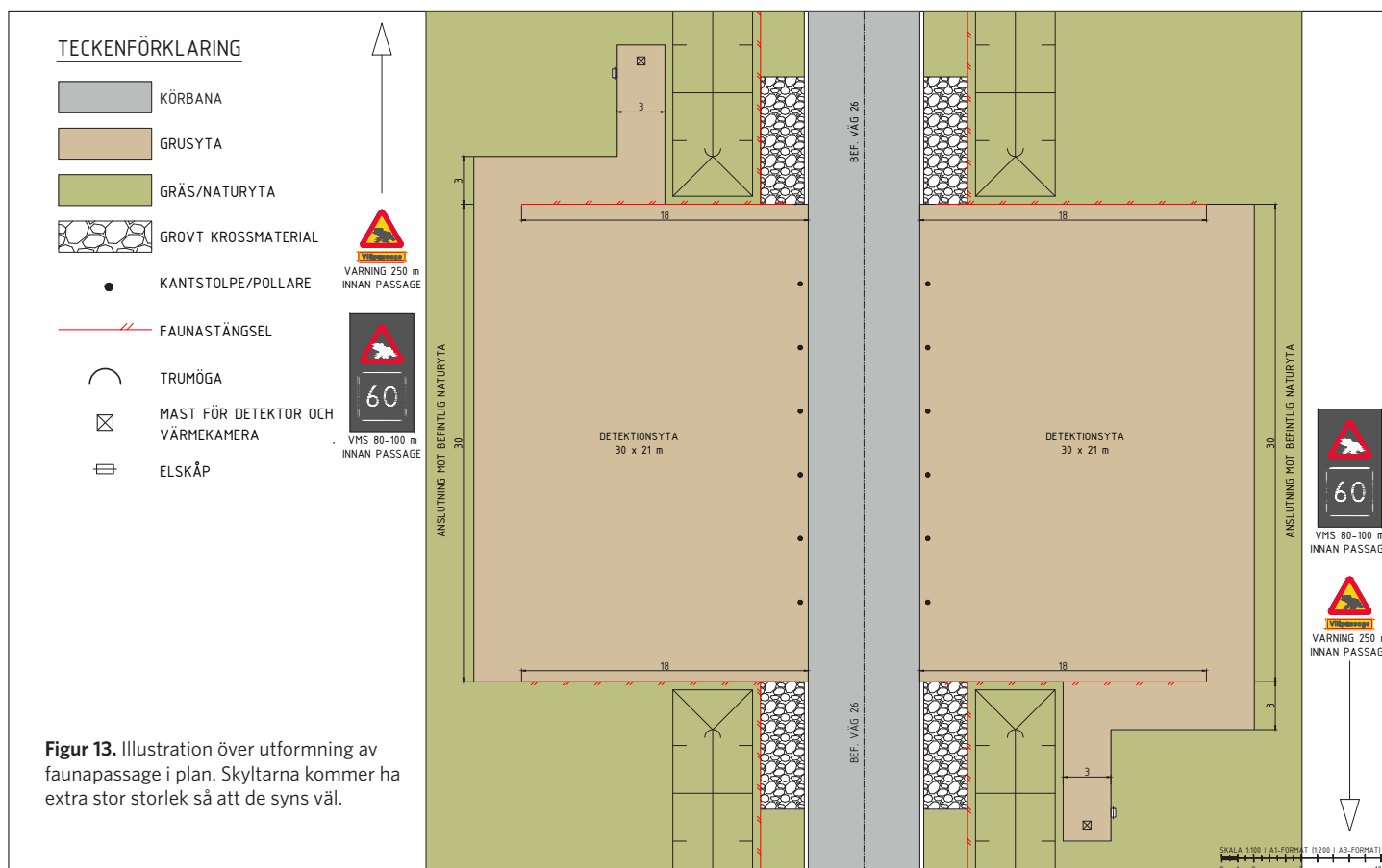
Val av läge för faunapassagerna i plan

På sträckan norr om Hyltebruk finns idag ett kontinuerligt viltstängsel och viltet har ingen möjlighet att röra sig över väg 26.

Passagerna byggs på raksträcka på väg 26 vid Lindhult och Stora Rya där vägen är 1+1 körfält och 80 km/h samt med goda siktförhållanden på platserna. Det är ett flackt landskap, vilket är gynnsamt för att anlägga faunapassager i plan. Det finns inga andra passager för faunan i närområdet, vilket innebär att faunapassagerna blir viktiga för viltet.

Figur 12. Foto från viltkamera när en kronhjort passerar vägen vid en faunapassage. Forskning pågår på dessa passager inom ramen för forskningsprogrammet Triekol.

Hur vet vi att åtgärderna fungerar?

I ett faunauppföljningsprogram följs faunaåtgärderna upp under cirka 2-3 år. Främst klövdjur som älg och rådjur, men även mindre däggdjur studeras. Viltkameror sätts upp vid utvalda faunaåtgärder och data samlas in. Viltolyckor på väg 26 följs upp fem år före och efter byggnationen.

Kostnader

Anläggningskostnad inklusive byggherrekostnader för projektet bedöms till totalt cirka 100 miljoner kronor i 2025 års prisnivå. Medel kommer från en speciell nationell pott avsedd för miljöåtgärder som faunaåtgärder.

Många positiva effekter av projektet

Barriäreffekten längs väg 26 kommer att minska på grund av de föreslagna åtgärderna. Viltolyckorna bedöms minska med cirka 40–50 % på väg 26 samt även få viss effekt på angränsande vägar. Det innebär att trafiksäkerheten ökar på vägsystemet. De ekologiska sambanden stärks över vägen.

Samråd

Samråd har under projektet hållits med bland andra länsstyrelsen, kommunerna, enskilt berörda samt allmänhet, övriga myndigheter och organisationer. Information har bland annat inhämtats från sakägare, jaktvårdskretsar, Nationella viltolycksrådet, blåljusmyndigheter, viltforskare samt miljöspecialister och ekologer.

Preliminär tidsplan

Vägplan granskningshandling kungörs och möjliggörs för granskning under tiden 8 maj–10 juni 2026 och då kan yttranden lämnas. Sedan sker fastställelse av planen för att få tillgång till marken.

Bygghandling tas fram för att kunna bygga åtgärderna. Detta sker mellan 2026-06 och 2027-03.

Byggnation av faunaåtgärderna bedöms ske mellan hösten 2027 och våren 2029.

Fotografier: Figur 4 Mats Lindqvist; figur 3, 7-8, 9-12, 14-19 Mattias Olsson/ EnviroPlanning; figur 5 Johanna Arendal; figur 6 Frida Kumb. Bakgrundskarta till Figur 1-2, Topografi 10, © Lantmäteriet.

Figur 14. Viltkamera registrerar en älg.

Figur 15. Foto från viltkamera på räv i torrtrumma.

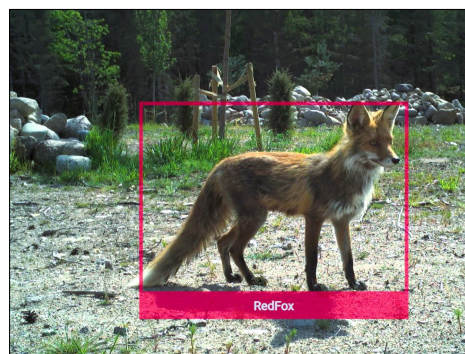
Figur 16. Foto från viltkamera på vildsvinsfamilj

Figur 17. Ett rådjur ska hoppa ner från ett viltuhopp

Figur 18. En flock rådjur stoppas vid en färist.

Figur 19. Viltkamera registrerar en räv.

Trafikverket, 411 04 Göteborg
Besöksadress: Vikingsgatan 2-4
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00
www.trafikverket.se

VILL DU VETA MER?

Se hemsida: www.trafikverket.se/vag26-faunapassager

Kristina Balot: Projektledare, telefon 0765 55 88 41,
kristina.balot@trafikverket.se

Mikael Gustafsson: Markförhandlare, telefon 010-123 68 33,
mikael.gustafsson@trafikverket.se